

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: FD

Kontor/initialer: FD2/MKRO

Sagsnr.: 2004-01760

Dato: 24. oktober 2007

Orienterende notat til Muslingeudvalget om sager på muslinge- og østersområdet

I nærværende notat redegøres for status på større aktuelle sager og problemstillinger vedrørende muslinge- og østersfiskeriet.

1. Projekt i Vadehavet vedr. forsøgsfiskeri af blåmuslinger og stillehavsøsters

Fiskeridirektoratet har igennem en længere periode arbejdet med to problemstillinger omkring Vadehavsfiskeriet vedrørende henholdsvis blåmuslingefiskeriet, som der i en årrække har været lukket for, og udbredelsen af stillehavsøsters (Gigas) og herunder spørgsmålet om hvorvidt en fiskerimæssig udnyttelse af denne art er mulig/rentabel.

I oktober 2006 gennemførte Danmarks Fiskeriundersøgelser en undersøgelse af blåmuslinge- og stillehavsøstersbestandene i Vadehavet og anbefalede på den baggrund en TAC for blåmuslingefiskeriet i 2006 og 2007 på 500 – 1000 tons. I rapporten blev der endvidere redegjort for udviklingen i udbredelsen af stillehavsøsters og det fremgår, at forekomsten af Gigas i den danske del af Vadehavet er mere end tredoblet fra oktober 2005 til oktober 2006 til ca. 3.300 tons.

Efter drøftelser med Miljøministeriet, hvori overvejelser om habitatdirektivets krav indgik som centralt element, blev det vurderet, at en genåbning for blåmuslingefiskeriet forudsatte udarbejdelsen af en konsekvensvurdering vedrørende fiskeriets påvirkning på det omkringliggende miljø.

På den baggrund, udarbejdede Danmarks Fiskeriundersøgelser i foråret 2007 forslag til hvorledes henholdsvis blåmuslingefiskeriet og fiskeri efter stillehavsøsters kan konsekvensvurderes i forhold til det nære miljø. Der blev i den forbindelse bl.a. lagt op til igangsættelse af et forsøgsfiskeri på blåmuslinger og stillehavsøsters, hvorved de nødvendige oplysninger til brug for konsekvensvurderingen kunne tilvejebringes.

Projektet er tilrettelagt af DFU og første del af forsøgsfiskeriet er gennemført over sommeren. I efteråret foretages en række afsluttende undersøgelser og dernæst udarbejdes konsekvensvurderingerne for de to typer af fiskeri. Vurderingerne forventes færdige medio november 2007.

Det er hensigten, at de færdige konsekvensvurderinger kan danne grundlag for udstedelsen af tilladelser til fiskeri efter hhv. blåmuslinger og stillehavssøsters.

Det er samtidig første gang, der udarbejdes så omfattende konsekvensvurderinger på fiskeriaktiviteter med henblik på efterlevelse af habitatdirektivets krav. Det er derfor også hensigten at vurderingerne efterfølgende vil kunne anvendes som vejledning ved udarbejdelsen af nye konsekvensvurderinger.

2. Implementering af EU's habitatdirektiv i lov om fiskeri og fiskeopdræt

Den danske regering modtog i juli 2006 to åbningsskrivelser fra Kommissionen om mangelfuld gennemførelse af visse bestemmelser i habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne.

I sit svar af 30. oktober 2006, oplyste regeringen, at man som opfølgning vil fremsætte ændringsforslag til en række love, herunder forslag til ændring af lov om fiskeri og fiskeopdræt med henblik på tilvejebringelse af hjemmel til at varetage hensynene i habitatdirektivet på havområdet. Det bemærkes, at implementeringen af fuglebeskyttelsesdirektivet ikke berører fiskeriloven.

Det er navnlig habitatdirektivets artikel 6, som vedrører forvaltningen af habitatområderne, der skal implementeres ved de kommende ændringer til lov om fiskeri og fiskeopdræt.

I artikel 6 fastslås en forpligtelse til at vurdere konsekvenserne af planer og projekter og til at nægte at godkende planer og projekter, der kan skade Natura 2000-områder. Et fiskeri kan også være et projekt i direktivets forstand.

Integreringen af habitatdirektivets bestemmelser i lov om fiskeri og fiskeopdræt vil først og fremmest kunne få betydning for fiskeriaktiviteter i de kystnære områder, hvor der er udpeget et stort antal habitat- og fuglebeskyttelsesområder (Natura 2000). Kravet om konsekvensvurderinger forventes at kunne berøre muslinge- og østersfiskeriet.

Der arbejdes nu i Fødevarerministeriet med udarbejdelsen af et forslag til ændring af lov om fiskeri og fiskeopdræt, der gennemfører habitatdirektivets bestemmelser. Det er hensigten, at fødevarerministeren kan fremsætte lovforslaget i indeværende Folketingssamling, primo 2008. Lovforslaget vil blive udsendt i høring inden fremsættelsen.

3. Muslingefiskeriet i Vejle Fjord

I foråret 2007 blev der fra flere sider udtrykt bekymring for om muslingefiskeriet i Vejle Fjord finder sted under tilstrækkelig hensyntagen til plante- og dyrelivet i Fjorden.

Det blev i den anledning besluttet at Fiskeridirektoratet med inddragelse af erhvervet og de relevante miljømyndigheder skulle overveje, hvorvidt reguleringen af fiskeriaktiviteterne kan tilpasses bl.a.

i forhold til de særlige miljømæssige forhold der gør sig gældende – f.eks. ved at gennemføre krav om fiskeplaner i afgrænsede lokaliteter, så ikke alle kan vælge at fiske samme sted.

Fiskeridirektoratet har taget initiativ til en drøftelse af spørgsmålet med både erhvervet og miljømyndighederne. Et planlagt møde måtte desværre aflyses, men direktoratet forventer at indkalde parterne til et nyt møde snarest i løbet af efteråret.

4. Ny Regulering af muslinge- og østersfiskeriet

På mødet i Erhvervsfiskeriudvalget den 21. juni 2007 fremlagde Danmarks Fiskeriforening forslag til en ændret regulering af reglerne for udstedelse af tilladelser til muslinge- og østersfiskeri.

Det blev foreslået, at der indføres en ordning med mulighed for overdragelighed for tilladelse (licenserne). Muligheden skal ifølge foreningens forslag indebære, at ejerne af det enkelte fartøj kan overføre sin tilladelse til en anden fisker. Den pågældende kan overtage fartøjet eller sættet et andet fartøj ind i fiskeriet.

Det ønskes endvidere, at bliver mulighed for at lægge tilladelser sammen, således at et fartøj kan fiske med to licenser og derved kan fiske dobbelt ration i de fiskerier, hvor der gælder ration.

Baggrunden for forslaget er et ønske om, at skabe mulighed for muslinge- og østersfiskerne til at overføre fiskerirettighederne i lighed med de muligheder, der blev indført i de vigtige konsumfiskerier ved Ny Regulering.

Indførsel af overdragelighed skal bevirke, at muslinge- og østersfiskerne i højere grad får mulighed for at tilpasse sig udviklingen i fiskeriet ved selv at beslutte, om der er økonomisk grundlag for at afhænde eller erhverve tilladelser.

Spørgsmålet om indførsel af overdragelighed for muslinge- og østerstilladelse overvejes nu i Fødevareministeriet.

5. Perspektivplan for den danske skaldyrbranche

På mødet i Muslingeudvalget den 20. juni 2007, præsenterede DSC et oplæg til perspektivplan for skaldyrbranchen frem til 2013. Perspektivplanen skal dække hele branchen og give et bud på, hvordan man på tværs af branchegrene, interesser og forskellige syn på udviklingen, kan finde sammen om en fælles handleplan og mål til gavn for hele branchen.

Formålet med planen er konkret at udarbejde et beslutningsgrundlag og en handleplan, der kan sikre skaldyrbranchens fortsatte eksistens og udvikling.

Det blev besluttet på muslingeudvalgsmødet den 20. juni at nedsætte en følgegruppe med udgangspunkt i udvalgets medlemmer der kan følge processen. Følgegruppen består af repræsentanter fra de

for projektet relevante organisationer samt repræsentanter fra Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Miljøundersøgelser og Fødevareministeriet.

Det første møde i følgegruppen blev afholdt i Fiskeridirektoratet den 19. september 2007, hvor proceskonsulent Lars Ib præsenterede analyseværktøjerne til gennemførelse af processen.

Det er hensigten, at projektet skal gennemføres inden udgangen af 2007. Projektet vil ved arbejdets afslutning blive afrapporteret overfor Muslingeudvalget.

6. Bekendtgørelse om muslingedepot/lager

Direktoratet vurderer, at der er behov for at skabe klarhed vedrørende mulighederne for etablering af depotområder til muslinger og østers. Fiskeridirektoratet vil derfor udarbejde udkast til en bekendtgørelse på området, hvorved det fremgår hvilke krav der skal opfyldes førend der kan gives tilladelse til depot, herunder hvilke hensyn der vil blive lagt på ved direktoratets vurdering af hvorvidt et depot det pågældende sted synes hensigtsmæssig, f.eks. hensynet til beskyttelse af særlige naturinteresser m.m.